

še sicer nekatere tiste pesmi, ki jih je Bračko imel, pa vendar nič ne štimajo, akoravno se hodijo na teden dvakrat in še v nedeljo učiti. Ja seveda, pesmi ne morejo štimati, ker se zato peyke bolj štimajo na koro. Kar po dve se za enega vlečeta (?) Tako se toraj obnašajo pevci. Vprašajmo pa tiste ljudi, kateri hodijo k sv. mazi na kor! Gotovo bi mi vsak rekel: resnica je ker včasih se obnašajo bolj za kakšno koruzno likanje kakor pa za cerkev. Pred enim letom bili so pevci starejši in pametnejši. Zapeli so nam možki zbor tako, da je bilo veselje poslušati. Tudi mešan zbor, bil je izvrsten. Žal da so že odstopili. Pridite še enkrat nazaj! Pa zdaj? Poboljšajte se vendar! Pri petju in obnašanju, drugače bodemo vas, mi učili reda v cerkvi, ako se cerkev ne ogleda na vas. Tudi tebi organist svetujemo, da si naročiš boljše pesmi, da si ne bo treba zatikati uš v cerkvi. Toliko za danes, ako se ne predručaj, kmalu več.

Tihi opazovalec.

Cirkovce. Kdor bere kak drugi časniki, kakor Slov. Gospodar in enake je brezbožneš, brezverec in take Bog očitno kaznuje. Tako je rekel naš gosp. župnik Ravšl dne 9. t. m. na priznici. Nedavno so namreč pastirji nagnali kobilo nekega posestnika v dva metra globoko močvirje, iz katerega jo je štiri ure pozneje 8 mečnih mož s štrikami komaj vun potegnili. Zavoljo hudega napora je kobila obolela in bo bržčas za nič; ker pa oni posestnik ne trobi gluh v župnikov rog, je župnik to nesrečo porabil ter izustil gori imenovane besede. Z drugimi besedami bi se to reklo; njegovo ženo in otroke in zlahto hujskati proti njemu (to je gosp. župnik že v Slov. Gospodarju enkrat storil), ter mu spodkopati ugled pred občinstvom, katerega gotovo v večji meri uživa, kot gosp. župnik. Žali Bog, nesreče so itak rade pregoste, če pa tako nesrečo katoliški duhovnik porabi za hujskanje in svoje politične kozle, je to surovost prve vrste, katero bi pri ogerskih čilkožih zastoj iskali. Gosp. župnik, koliko svinj je pa predlanskim Vam poginilo (oziroma ste jih morali zavoljo boleznih zaklati)? Je tudi Vas Bog očitno kaznoval? Ali ste si šteli svinsko kugo v srce? Ali Vam je pomrebiti neznanu da je pred kakimi 5. leti cekmestu strela ubila na polju dve kobili ter mu užgala voz pšenice? Veste morbit pri kom je namreč izbruhnil lani oni grozoviti požar v Mihovcah in Drgonji vesi? Veste pri kom je letos po zimi začelo goreti v Cirkovcah? So to Stajercijanci ali liberalci ali brezverci? Njih je Bog morebiti očitno kaznoval? Ne; nesrečni so bili; čeravno so glavni stehri Vaše bahatije. V nedeljo pa le zopet kličite Boga za prico, da črez farmane nič hudega ne rečete, pa morete malo bolj glasno in pa razložno povedati, ne pa kakor bi polne uste žganec imeli. Če se Vam pa le malo na rep stopi, pa vpijete, kakor bi Vam jermen s hrbta drl. Kar je pa gosp. župnik tistokrat kvasil o različnih časopisih, tam gosp. urednik morebiti kdo drugi kaj naznani, ker meni se že gabi o tej zadevi kaj več pisat. Gospod župnik: ljudstvo Vas je sito, kakor pokvarjenega zelja in če se ne pomijete bo moral ta smrad končno zavohati gospod Mihael sam in da bi se to prej ko mogoče zgodilo v to pomozli Bog.

Iz Sladke gore. Dragi urednik „Stajerca“, spet sem prisljen česti k mizi in Vam poslate jako zanimivi dopis; čeravno me že moja žena ozmerja za potrato papirja in časa, pa ker so tukajšnji klerikanci jako ponosni nato, če zamorejo kak dopis prebiti v našem „Stajercu“, ker so prepričani da naš list resnico odkriva; ko bi pa vedeli, da ni, bi ga ne spoštovali tako visoko; da dajejo za eno številko eno krono. To je nekaj imenitnega; resnično tega dokazuje sledeča dogodka: V preteklem tednu nekega dne je bil naš visoki pa vendar vboji Jurček Vipotnik v Šmarji v gostilni g. Maksa. Gradt in je tam zahteval od g. Franz Arzenšek, mesarja, da mu naj prinese tisto številko „Stajerca“, ki je o njemu pisala vso resnico in visokost njegove službe, ki jo ima farji opraviti. Obljubil je da mu da eno krono za njega; seveda ta napredni mož mu to željo hitro postrže in tudi zahteva ob enem krono od njega; ali prej visoki Vipotnik se je hitro ponižal na ponižnega Jurčeta, ker ni imel popolnoma krone v svojem žepu, doma pa še menda manj in g. Arzenšek

mu ga ni hotel na kredit dati kakor je Vipotnik zahteval; Jurček ni dobil Stajerca, ki ga tako visoko ceni in spoštuje. Čuj, Jurček, ker te radi imamo in ti želimo da bi si še kaj opomogel pri svojem gospodarstvu, da ti ne bo trebalo dajati za eno številko „Stajerca“ krone, na naslov „Slavno upravn. Stajerca v Ptuj in pošljite 3 krone in dobil ga bodeš vsako soboto skozi celo leto; in potem si lahko priručniš, koliki dobička boš naredil, ako to storiš. Za tisto pa ti dobro stojimo, da ti ga bodo radi redno pošiljali; če pa že ne moreš poslati 3 krone, pa pridi k nam v Lemberg in ga dobiš skoraj pri vsaki lihi in vsak ti ga bode rad izposodil... Opomba uredništva: Kakor slišimo, se ti Jurček zelo jeziš nad onim dopisnikom in dolžiš tamošnjega naprednega gostilničarja in kovača. Ker žal dene, da bi bil kdo drug kriv in tako krivico trpel, ti samo toliko naznanimo, da omenjeni ni v nikaki zvezi z onim dopisom in sploh mu ni bilo nič znano, dokler ni dobil lista, da ga je prečital. Ta dopisnik je nekje dole za turško granico in ker so bili zdaj močni vetrovi, je vse tvoje napake zaneslo k nam! Mi imamo taki aparat, da nam vse proti nadržu in še le potem od tukaj gre v Ptuj v čestilnico. Na svidenje v prihodnji številki. Vohojzanjim.

Žihpolje: Ljubi Stajerc! Ker si pri našem g. župniku tako priljubljen, da te berejo na priznici, se ne moremo premagati, da tebe napredni list naročimo. Ker naš g. Mihl znajo tako zvito spreobrniti resnico v laž, bi bilo zanje zelo koristno, da bi brali večkrat „Stajerca“. Da piše „Stajerc“ odkritosrčno in ljubi resnico, smo mi lahko prepričani in zato zopet par novih naročnikov iz žihpoljske fare. Op. ur.: Le tako naprej, Korošci! Bravo!

Kako je letos s sadjem v tu- in inozemstvu.

Kakor se je že koncem julija opozarjalo v poročilu, ki ga je razposlala vnočevalnica za sadje, bo letošnji pridelek sadja, razen pri hruškah, zelo lep in tudi kakovost tega sadja bo, kakor vse kaže, enako dobra ko lani.

Vkljub dolgotrajni suši, ki je trajala od srede maja do prve polovice julija, se sadje ni dosti poslabšalo. Najbolj so trpela pravzaprav le jabolka in zgodnje češpelje, ki so zaradi suše po nekaterih krajih srednje in spodnje Stajerske popadale z dreves, predno je prišel čas za to. Vinorejcem je dolga suša več koristila ko škodila; v vinogradih kaže sedaj zelo lepo in upamo lahko, da bomo imeli lepo, ponekod celo zelo lepo trgatve.

Z ozirom na letošnji pridelek in da lahko pravočasno določimo primerno ceno zanj, hočemo v naslednjem podatki poročilo, kako stoji s sadjem po drugih kronovinah in državah, ki pridejo v poštev za naš izvoz in kjer imamo lahko korist ali škodo. Po poročilih, ki smo jih dobili iz popolnoma zanesljivih virov, bo pridelek sadja sledeči:

Nizje Avstrijsko pričakuje lep, deloma zelo lep pridelek jabolk in marelic, lep pridelek pri češpljah in srednje lep pri hruškah.

Gornje Avstrijsko bo, kakor čujemo, imelo srednje lep, oziroma lep pridelek.

Tirolsko bo vkljub lepemu lanskemu pridelku imelo tudi letos lep pridelek jabolk, sliv in laških orehov, zato pa malo hrušek.

Na Češkem bo mnogo jabolk, srednje mnogo hrušek in precej sliv, češplj in laških orehov, ravno tako mnogo marelic in breskev.

Na Hrvaškem in v Slavoniji pričakujejo mnogo jabolk, malo hrušek in precej mnogo češplj, sliv, grozdja in laških orehov.

Nemčija, kamor smo doslej največ izvažali, bo imela poprečno srednje lep pridelek jabolk, ki jih bo na Bavarskem, Badenskem in Vitemberškem malo več. Hrušek bo srednje veliko, precej dober pridelek upajo dobiti pri marelicah, breskvah, češpljah, slivah in laških orehih.

V Italiji bo vkljub izredno lepemu lanskemu pridelku tudi letos precej mnogo sadja in sicer, kakor se nam poroča, v okolici Milana in Genove, manj pa ga bo v južni Italiji (okoli Neapla).

Švica bo imela vkljub hudi vremenski nezgodi dne 23. maja 1908 zaradi velikih sadnih nastavkov mnogo jabolk, a manj hrušek in sliv.

V Srbiji pričakujejo malo jabolk in hrušek, češplj in sliv, marelic in breskev.

Na Rumunskem in Bolgarskem bodo imeli lep pridelek pri sadju, posebno mnogo pa sliv in češplj.

V Belgiji, na Holandskem in Švedskem bodo imeli precej jabolk in sliv, a malo hrušek.

V Ameriki pričakujejo lep pridelek.

Kakor lahko posnamemo iz navedenega, bo pridelek sadja letos mnogo večji kot je bil lani. Posebno se to vidi pri jabolkih, ki so letos mnogo bolj cvetela ko lani.

Če pregledamo torej vse te podatke, lahko pričakujemo lep pridelek (z malimi izjemami) pri jabolkih, malo manjši pri češpljah, slivah in laških orehih, srednje mnogo marelic in breskev in malo hrušek.

Zato bode cena sadja razun hrušek zelo nizka; lahko že danes rečemo, da se bo več sadja ponujalo v nakup, ko res kupilo.

Zato priporočamo, naj se ne nastavimo previsoke cene, da se bo lahko prodajalo. Sadje-rejci se naj, če želijo kupcev, obrnejo na vnočevalnico za sadje pri zvezi gospodarskih zadrug v Gradcu, Franzensplatz 2. Ta daje tudi drage volje pojasnila o vsakokratni ceni sadja in odgovore na druga vprašanja, ki se tičejo prodaje sadja.

Novice.

Cesarjev rojstni dan. Pretekli torek praznoval je cesar in kralj Franc Jožef I. svoj 78. rojstni dan. V 60. letu svojega vladanja praznuje visoki starček svoj 78. rojstni dan!... Imamo različne narode, vere, stranke v tej konglomeratu podobni državi. Pravzaprav obstoji vsa avstro-ogrska monarhija iz samih nasprotij. Na severu potomci nekdanjih „vitežkih Poljakov“, izkoriščevalni zlahčiči, ki sanjarijo še vedno o združenem poljskem kraljestvu, vkljub temu, da je zgodovina že davno račune o poljski državi sklenila. In potem Rusini, narod, ki deloma noče biti svoj lastni narod, ki je puntarski in nezadovoljni, da se ne ustraši niti pred političnim umorom. Poljak tlač, izkorišča, izse-sava Rusina, — Rusin pa komaj čaka, da bi se maščeval nad Poljakom. Nadalje Čeh, — mlad, nadut in do skrajnosti prevzetan narod, katerega cilj je še vedno „češko državno pravo“, ki hoče pridobiti kroni sv. Vavla zopet isto veljavo, kot jo je imela pred zmago habsburške družine. Na vzvodu te tako pisane monarhije opazujemo Madžara. Ljudje, ki bi bili pred pol stoletjem obeseni zaradi veleizdajstva, so tam v pokrajini bečijarstva — ministri. Armado hočejo podjarmiti v suženstvo svojega azijskega jezika. Spominjajo se menda časov (ali pa jim vsaj v krvi tečijo), ko so kot Huni in Avari preskakali meje in v krvi in ognju praznovali svoje roparske zmaga. Na jugu imamo Hrvate in Srbe. Vidimo Dalmatinca, ki je zanemarjal krasno svojo deželo, ki je v lenobi na tleh ležal in plavo morje opazoval, mesto da bi z delom bogatstvo širil. Vidimo balkansko navdahnjene Jugoslovane, ki se ne boje veleizdaje, ki se združujejo s kraljemorilci v Srbiji, ki hočejo uresničiti divjo državo „južnih Slavena“. In zopet vidimo Italijana, kateremu niti „oče Ra-decky“ ni izbil irendentično blaznost iz buče, ki hoče z bombo in bodalom dokazati, da je sin slavne „cultura romana“... Ali si moremo predstaviti večjih nasprotij? Peklenski kotelj je to, ki bobni in doni in kuha viharje in dela nemir. In nad tem peklenjskim kotljom drži 78 letni starček svoje žeslo že 60 let sem... Krepka natura, ponosna, nepremagljiva volja mora to biti! On je videl otroke umirati, on je pokopal ženo, ki jo je zabodel zločinski Italijan, on je moral trpeti poniževanje in se pripraviti za strastjo. A še je tu! Še živi stari Franc Jožef I.! Naj bi usoda dala, da nam ostane obranjen, kajti on je središče, on je ravnotežje državi, brez njega se razstreli ta peklenjski kotelj... To so resne misli, ki nas obdajo ob 78. rojstnem letu cesarja in kralja Franc Jožefa I.!

Koliko škode je napravila suša? [Znani gospodar Girstmayer je to izračunal tako-le: Po zadnjem štetju leta 1900 je bilo na zgornjem Štajerskem skupno 188.758 komadov govede, na srednjem Štajerskem 322.763, na spodnjem Štajerskem pa 206.320, torej skupno 717.841 komadov goveje živine. Vzemimo srednjo številko in rečimo, da tehta odrasla goved 3 meterske cente; potem bi bilo to skupno 2 milijona in 153.523 meterskih centov mesa. V spomladi tega leta koštala je plemenska živina meterski cent 68 kron. Po tej ceni bi imela torej vsa živina skupno vrednost 145 milijonov in 439.364 kron. Danes znaša tržna cena za plemensko živino 56 kron in še manj (pri meterskem centu). Kmetijstvo na Štajerskem je torej v tem kratkem času najmanj 56 milijonov kron izgubilo. To je vse še nizko cenjeno. Za to škodo je pa vlada celih 300 tisoč kron dovolila...

Iz Spodnje-Štajerskega.

Rajmund Sadnik †

V ponedeljek ob 2. uri zjutraj je umrl v svojem vinogradu splošno znani in priljubljeni veletrgovec in veleposestnik g. Rajmund Sadnik. Pokojnik je bolehal že leta dolgo in ga je smrt odrešila mučnega trpljenja. Bil je izredno delaven, priden in pošten mož. Ne samo da je vodil veliko svojo trgovino, porabil je vsako priložnost za svoje gospodarstvo, v prvi vrsti za ljube njegove vinograde, ki jih je imel vedno v najlepšem, vzornem redu. Tudi v drugem oziru je bil ta prijazen, ljubeznivi mož delaven. Tako je bil občinski svetovalec v Ptuju in član okrajnega zastopa ptujskega ter mestnega šolskega sveta. Bil je vedno zvest naprednjak in eden soustavnikov ter pospeševalcev našega lista. Najmu bode domača gruda lahka, saj počiva v miru!

Punt v farovžu sv. Barbare v Haložah. Zdaj pa imamo vruga! Najprej so kuharica Liza, župnik Vogrin, kaplan Rabuzek in cekmoštra skupno na nas streljali in eden drugega branili, zdaj pa so se sprli in zlasali... Prava revolucija je nastala v farovžu haložanskega kneza Vogrina. Revež pri temu je v prvi vrsti kaplan Jakec Rabuzek. Možicelj je izgubil milost lepe Lizike in to je hudo. Kajti ako se Liza razburi, potem postane nevarna. Saj je celo svojo lastno sestro pošteno preklofotala, ker je ta kneza haložanskega malo prelubko pogledala. Vbogi Rabuzek! Liza, lepa Liza te ne mara več. Zanimivo je, kako predrzno psuje in obrekuje kuharica Liza kaplana in to javno pred ljudmi. Rabuzek je sicer — Rabuzek, ali za Lizo bi moral biti vendar še „duhovni gospod“. Saj Liza je vendar po našem mnenju le posel in ne gospodinja, kakor se sama baha. Ali je morda g. Vugrinu več kot posel? Lepa Liza, ali imaš razven kuhanja še druga dela opravljati? Na vsak način bi moral Vogrin svojega mlajšega kolego braniti. Ali zdi se nam, da Vogrin sam mrzi kaplana, čeprav sta v začetku v tako lepi edinosti napadala naprednjake in pošiljala našemu uredniku nedoseženo duhovita pisma. Kaj je neki palček Rabuzek zakrivil? Ali je prišel zajc v zelje? Ali so postavili kozla za vrtnarja? Ne, ne, — Rabuzeka dolžijo, da je dopisnik „Štajerca“!!! In zato boji proti njemu... Radovedni smo, kakšni konec bode imela ta revolucija. Na vsak način pa naj drži Liza svoj jeziček za zobmi in naj se zadrži tako, kakor se spodobijo za posla na deželi. Enkrat je psovala domačine za „umazane Haložane“. Zadržaj pa je celo neko dekle pretepla. Župnik Vogrin je v krščanski ljubezni kričal: „Le klapišokaj jo!“ Pri sodniji se bode že več izvedlo... Mi imamo izvrstne dopisnike, ki vidijo po dnevi in po noči v farovžu! Hahaha!

Prvaški hujskači v Brežicah priredili so te dni s svojimi sokolskimi društvi veliki škandal. Naznanili so, da hočejo le malo telovadenje napraviti. Šlo se jim je pa v prvi vrsti za narodnostno gonjo proti Nemcem in naprednjakom. Kakor divjaki so tulili ti rdeče-srajčniki in metalni kamenje na pametne ljudi. Ko bi naprednjaki ne imeli hladne krvi, prišlo bi gotovo do prelivanja krvi. Med glavnimi razgrajajoči se je odlikoval neki Kaiser. Ta „Slovan“ z nemškimi

imenom je pisar c. k. okrajnega glavarstva in bivši c. k. orožnik. Mož je tako tulil, hujskal in celo po stražnikih zbijal, da so ga morali aretirati. Radovedni smo, kaj bode c. k. oblast k temu svojemu nastavlencu rekla. Istotako je vohunil okoli bivši financer Slanič, v katerega hiši ima slavni Benkovič svojo kandelijo. Tudi o temu gospodu se bomo še natančneje pomenili. Čitatelji pa bodejo izprevideli, kam vodi prvaško hujskanje.

Suša! Še vedno treba potrpljenja! Radovedni smo, kako dolgo bodejo vbogi ljudje še na počasnost „amtšmelja“ čakali... Nemški poslanec Malik je poslal skupnemu ministerstvu pismo, v katerem zahteva sledeče: „C. k. ministerski svet naj sklene: Pridobi naj se cesarsko naredbo, ki določi, da dobi v sled suše in povodnji trpeči kmetje za čas bode živinsko sol zastonj.“ Radovedni smo, kaj bode vlada k tej gotovo čez vse opravičeni zahtevi rekla?

Živinski sejem v Ptuju, ki se je vršil 19. t. m., je bil zopet izvrsten. Prignalo se je 449 govede, 703 svinj in 48 konj. Cene so znašale za vole 60—68 K, za krave 44—50 K in za 48—54 K, za svinje 82—92 K. Kakor se vidi, so cene precej skočile in so kmetje splošno zadovoljni. Povsod so izrazili hvaležnost okrajnemu odboru in zlasti načelniku g. Ornigu, ki je tako pridno deloval za kmete. Prihodnji sejem se vrši dné 2. septembra 1908.

Letošnje ogledovanje živine. Vsled dogovora z visokim deželnim odborom in c. kr. štajersko kmetijsko družbo se vršijo letošnja ogledovanja živine v sledečem redu:

Dne 22. avgusta	pri Sv. Lenartu
	v Slov. gor.;
24. "	" Marnbergu;
26. "	" Konjicah;
28. "	" Rogatcu;
31. "	" Arvežu;
2. septembra	v Kirchbachu;
4. "	" Voitsbergu;
5. "	za okolico Gradca
	in Gratwein;
7. "	" Frohnleiten;
9. "	" Weiznu;
11. "	" Pöllavu;
15. "	" Friedbergu;
18. "	" Ljubnem
	(Gor. Št.);
1. oktobra	" Lieznu;
3. "	" Judenburgu;
7. "	" Muravu;
9. "	" Oberzeiringu;
17. "	" Affencu.

Tem okrajem se je naznanilo, kedaj se bodo pri njih vršila ogledovanja živine, s pozivom, naj pravočasno poskrbijo vse potrebno za ogledovanje. V ta naznanila se je sprejelo tudi mesto iz oddloka deželnega odbora z dne 20. julija 1899, št. 25.106, kjer se govori o podelitvi deželnih kolajn za taka ogledovanja. Vrh tega se določa na podlagi § 20, odstavek 2 in 3 živinorejske postave z dne 17. aprila 1896, dež. zak. št. 41, da lahko posamezen razstavljavec dobi v eni kategoriji (biki, krave plemenskih okoliš, tudi mlada živina) iz sredstev, ki jih dasta država in dežela na razpolago, le po eno nagrado v denarju in da ima, če prižene v eni kategoriji najmanj tri glave, ki so po splošni sodbi vredne, da se nagradijo z državinami ali deželnimi nagradami, pravico do bronzaste kolajne, če pa jih prižene šest v isti kategoriji, pa ima pravico do srebrne kolajne.

Letni in živinski sejmí na Štajerskem. (Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letni in živinski sejmi.) Dne 22. avgusta v Rottenbergu, okraj Maribor; v Brežicah (svinjski sejem). Dne 24. avgusta v Rogatcu; v Čmureku; v Laškem; pri Sv. Križu; okraj Gornja Radgona; v Središču; okraj Ormuž; v Velenju; okraj Šoštanj; v Slovenski Bistrici; v Arvežu. Dne 25. avgusta; v Loku; okraj Šmarje pri Jelšah; v Ormužu (svinjski sejem); v Lipnici. Dne 26. avgusta v Ljubnem; okraj (Gornji grad); na Bregu pri Ptuju; v Ptuju (sejem s ščetinarji); v Imenem (sejem s ščetinarji); okraj Kozje; v Rajhenburgu; okraj Sevnica; v Mariboru. Dne 27. avgusta na

Bregu pri Ptuju (svinjski sejem); v Gradcu. Dne 28. avgusta pri Sv. Trojici; okraj Sv. Lenart v Slov. goricah; na Svičini; okraj Maribor. Dne 29. avgusta na Muti; okraj Marnberg; pri Sv. Ilju pod Turjakom; okraj Slovenji Gradec; v Žalcu; okraj Celje; v Poljčanah; okraj Slovenja Bistrica; pri Sv. Petru ob Ottersbachu; okraj Čmurek; na Planini; okraj Sevnica; pri Sv. Filipu—Verače; okraj Kozje; v Brežicah (svinjski sejem). Dne 30. avgusta v Št. Ilju, okraj Maribor. Dne 31. avgusta na Tinskem; okraj Šmarje pri Jelšah; v Konjicah. Dne 1. septembra pri Sv. Ožboltu; okraj Ivrica; v Ormožu (svinjski sejem); v Radgoni; v Zigersbergu; okraj Sevnica; pri Št. Ilju; okraj Šoštanj. Dne 2. septembra na Bregu pri Ptuju; v Trnovem; okraj Ptuju; v Dobbi; okraj Kozje; v Imenem (sejem s ščetinarji); okraj Kozje; v Arvežu (sejem z drobnico). Dne 3. septembra v Račah; okraj Maribor; v Gradcu (sejem z rogato živino in konji); na Bregu pri Ptuju (sejem s konji). Dne 4. septembra v Bistrici; na Spodnji Poljskavi (svinjski sejem); okraj Slov. Bistrica. Dne 5. septembra v Št. Ilju; okraj Sv. Lenart v Slov. Goricah; v Brežicah (svinjski sejem). Dne 6. septembra pri Sv. Pavlu pri Preboldu; okraj Celje; pri Sv. Vidu pri Ptuju.

Veliki kmetijski zbor se vrši v nedeljo 23. t. m. v gostilni Mayer v Zgornji sv. Kungoti ob 3. uri popoldne.

V Kamnici (Gams) pri Mariboru je bil izvoljen za župana bivši predstojnik g. Gottfried Petschar. Za 1. občinskega svetovaleca bil je izvoljen g. nadučitelj Hofbauer, za 2. pa posestnik g. Heu. Vsi so naprednjaki!

Odlikovanje. Učitelju g. S. Krainz v Ptuju se je podelilo častno medajlo za 40 letno zvesto službo. Odlikovane poseljuje že vojno in jubilejsko medajlo. V Ptuju služi že 36 let.

Ljudska veselica v Fresenu ob Dravi 9. avgusta 1908 se je za silo še obnesla. Najbolj fajn pa je bilo za poslušat govor Urbančeve Micke. Kakor sraka s pavovim perjem se je šopirila na odru. Saj tudi priprosti ljudi niso tak prifrknjeni, da bi ne vedli, da take reči tak otrok sam ne spravi vkup. Kaj ve ona od Schulvereina, kaj ve ona od Südmarke? Nič! Če se že hoče kdo v take reči mešat, mora malo več v glavi imet in tudi malo več v svet pokukat ko taka mlada frajla. Na tej veselici so igrali tudi teater: eno uro dohtar. Vsi so govorili zlo tiho, kaj je bilo pa ženski gor na odru, pa so tak mevžasto odpirale uste, da bi mogel človek že zlo fajn uhe imet, če je hotel kaj zastopit. Med drugimi je bilo videt na odru tudi eno frajlo, za katero bi bilo pač stokrat bolj pametno, če bi se ne pokazala na oder, ampak doma pri njenem otroki pokoro delala. No, pa saj je bila spremljana od najljubše prijateljce Karoline. Gliha pač vkup štrihla. Kaka je ena, tak je ta druga. Koliko je bilo za slišat bojo nastopile ravno te frajle 23 avgusta na Kapli. Pa tam gor ne bo tak lušno, draga Karolina, Julčka, Micka itd.

Železniška nesreča. Med Trbovljom in Hrastrnikom je vrgla lokomotiva 21-letnega železniškega delavca Petra Varger ob stran in ga tako težko ranila, da so ga morali prepeljati v celjsko bolnišnico.

Napadli so lopovi posestnika Karola Kovše v Reču in ga z nožmi težko ranili. Trebalo bi orožniške postaje v Reču, kajti postaja v Konjicah je pač preveč oddaljena.

Iz Koroškega.

Napredna zmaga. 13. t. m. se je vršila volitev občinskega predstojništva v sv. Petru pri Celovcu. Za župana je bil izvoljen g. posestnik Franc Wölbitsch, za občinske svetovalce pa gg. uradnik G. Weber, deželnosodni svetnik Val. Kalcher in posestnik Joh. Modritsch. Vsi izvoljeni so naprednjaki.

Prvaški hujskači vrgli — so se zdaj z vso močjo na Velikovec. To mestce je vsled svoje naprednosti prvaštvu vedno trn v peti. 14. in 15. t. m. so vprizorili ti gospodje večjo slavnost, h kateri je prišlo mnogo čmosuknežev in študentov. Nam je gotovo vse eno, kako se zabavajo ti ljudje, ali eno si izprosimo naprednjaki: da bi se namreč taka prvaška popivanja,

ki nimajo drugega namena, nego da se par nedolžnih učenec in par nikdar sitih popov najde in napije, porabljala v svrhu kaljenja narodnega mira. Ako se hočejo prvaki opijaniti, — prosto jim. Ali oblast ima sveto dolžnost, da omejitelno goji vse, kar bi zamoglo vprizoriti narodnostno razburjenje z vsemi svojimi posledicami. Tako daleč menda še nismo na Koroškem, da bi smelo par svojo dolžnost pozabivših zaslepljenih popov udariti — ruske razmere!

Strelna v cerkev udarila je v sv. Mohorju. Zadel je stolp. K sreči ni bilo nobene osebe tam in tudi vžgala ni.

Nadvojvoda Franc Ferdinand, naš prestolonaslednik, se nahaja zdaj v svojem lovske gradu v Löllniga, kjer ostane do konca meseca.

Izgubil se je mladenič Franc Perkonig, sin kovača in hišnega posestnika v Celovcu.

Pobegnil je neki kontoarist rudnika v Frantantu in odnesel 8000 kron. V Möllbrücknu so fantiča že vjeli.

Ogenj v Weisbriahu je nastal v gostilni „Ronacher“ ogenj, ki se je kmalu razširil na 14 objektov. Prišlo je 10 požarnih bramb, ki so ogenj s težkim trdom premagale.

Obesil se je 19 letni učenec Gašper Hammer iz Velikovec pred hišo svojih staršev v Husan pri Tinja.

Lep tiček je kaplan Hornböck v Plajburgu. Možičelj je bil svoj čas v Beljaku in se je delal tam za Nemca. V Plajburgu pa je vplival prvaški kaplan Božič toliko časa nanj, da je postal i Hornböck „Slovenec“. Zdaj hujša in zasmejuje napredne može po prvaških shodih. Treba bude fanta enkrat pošteno po prstih nasekati.

Po svetu.

„Hauptmann von Köpenik“ — pomiloščen. Znani čevljar Voigt, ki je svoj čas kot preoblečeni stotnik župana in blaginjnika mesta Köpenik tako imenitno osleparil, je pomiloščen. Ljudje so zložili denarje skupaj, tako da bude vsak mesec 100 markov dobival. Treba je le fejsst slepariti in — ljudje te imajo radi.

Umori zamorcev so se zgodili v Springfieldu v Severni Ameriki. Neki zamorec je napadel neko belo žensko. Ljudje so ga zato živega sežgali. Potem je prišlo do krvavih dogodkov. Beli Amerikanci so napadli zamorski okraj in v ljutem boju se je umorilo čez 100 zamorcev. Šele vojaštvo je napravilo red.

Somišljeniki!

Kdor se strinja z našim delom, kdor razume in ceni našo nalogo, kdor ni naprednjak le na jeziku temveč tudi v dejanju, ta mora biti član našega

tiskovnega društva

(Pressverein).

Vsak član tega društva ima posoditi društvo 10 deset kron, ki se vrnejo in ki se tudi obrestujejo. Ta denar torej ni izgubljen, temveč se vrne na zahtevo z 4% obresti. Vsakdo ima lahko več deležev po 10 K, vsakdo pa vplača taki delež tudi lahko po obrokih (ratah).

Društvo ima namen, zagotoviti gospodarski, denarni temelj „Štajerca“, povečati list čim bolj, da zamore odgovarjati vsem zahtevam čitateljev, izdajati vsako leto „Štajerčev koledar“, ki bude nudil več koristnega in zabavnega čtiva kakor vsi drugi koledarji, — sploh ina naše tiskovno društvo namen, delati za izobrazbo, poduk, gospodarsko izboljšanje, delati za osvoboditev ljudstva od zatiranja in bede. Vsakdo bodi član, kajti izobrazba edino nas dovede do boljše bodočnosti.

Na delo!

Vodstvo tiskovnega društva „Štajerca“ v Ptuj.

Gospodarske.

Dajmo živini zraka!

Od kar je nekaj let sem, pričeli so naši kmetovalci vedno bolj opuščati pašo. To prihaja večinoma od tod, ker so se občinski pašniki razdelili ter odpustili občinski

čredniki; eno ali dveh živinčev pa se ne zdi vredno našim ljudem posebej čuvati. Ne rečemo, da je včasih bolj komodno rediti živino v hlevu, nego na paši, toda nespodbita resnica je, da je za živino paša vendarle bolj zdrava. Ravno od onih časov, od kar se je paša opustila, vidimo da je naša živina mnogo bolj podvržena raznim boleznim, kakor je bila prej. To spoznamo posebno tam, kjer imajo zavarovalnice za govejo živino. Kjer se živina pase, izhajajo prav dobro še z 1 odstotno zavarovalnino in še si denejo kaj na stran, drugod pa še z 1½ odstotno zavarovalnino ne morejo kriti vseh nesreč. Zato bi svetovali našim živinorejcem, naj začnejo svojo govejo živino zopet pasti.

Povsod pa ni to mogoče, bodisi iz uroka, ker ni pašnikov ali pa tudi radi tega, ker ni v družini nikogar, ki bi se hotel ali mogel ukvarjati z varovanjem živine na paši. Tem priporočamo nekaj drugega.

Svež zrak je za živalsko življenje velike važnosti. Ako dobiva živina svež, čist zrak, ne ostane samo zdrava in trepna, marveč ona uporablja tudi mnogo boljše pičo in mlečne krave tudi boljše mlečajo. Zato moramo poskrbeti, da ne manjka živini svežega zraku. Če pa pogledamo v naše hleve, vidimo v večini njih, da diha živina mesto svežega, od gnoja, gnojilnice in živali samih okužen zrak, kar je seveda nezdavno in kakor smo ravno videli, tudi negospodarsko. Dajmo toraj živini svežega zraka!

To dosežemo najlažje s tem, da spuščamo živino večkrat v poseben, ograjen prostor, kjer se prosto giblje. Tak prostor je najboljši napraviti blizu hleva, kdor pa nima ob hiši zemljišča, napravi ga lahko tudi nekoliko bolj oddaljeno. Dobro je, če je prostor, ki smo ga odbrali, nekoliko obraščen z drevjem, ki bo dajalo živini senco. Če je voda tu, toliko boljše. Da ne bo živina uhajala in je ne bo treba posebe čuvati, ogradi naj se ta prostor z leseno ograjo ali pa, če imamo kamne na razpolago, naj se obzida. Ako ni na prostoru drevja, zasadiimo ga, toda ne premlado, marveč že odraslo. Tako drevje moramo pa obdati s trnjem ali s koli, da ga živina ne prelomi ali pa obje.

Kdor ne goni živine na pašo, moral bi imeti vsaj tak prostor za spuščanje živine. V kratkem bi spoznal na svoji živini, kako dobro ji je svež zrak. Zato ne obotavljajte se predolgo in priskrbite si to malenkost, ki je velike važnosti v živinoreji.

Kakor gre človek poleti zjutraj in zvečer rad na zrak, tako dela rada tudi živina. Kakor ne dopada tebi, kmetič v večnem zaporu, tako ne dopada tvoji živini, zato pa hodi in stori, kar smo ti svetovali. Št.

Letošnje pomanjkanje krme. (Poročilo deželne sadje- in vinorejske šole v Mariboru.) Zadnje dve številki tega lista sta govorili o letošnjem pomanjkanju krme in sta dali dobre nasvete, kako si lahko živinorejec pomaga. Po pravici se je opozarjal na važnost poznih setvin, ki je tem večja, ker imamo sedaj precej dežja. Ravno tako važna, kakor pozna setvina, pa bo letos za nas otava; gledati moramo, da je nakosimo kolikor mogoče mnogo. Ker pa se je za to začelo deževje prepozno, moramo gledati, da nadomestimo zamujeno s hitro učinkujočimi gnojili. Tako gnojilo je v prav posebnosti meri gnojilnica, ki se naj zato splošno rabi, ker je zelo primerna. Ker pa marsikateri živinorejec ne bo imel gnojilnice v dovoljni množini, moramo seči po drugem, hitro učinkujočem gnojilu, in ta je čilski soliter. Čilski soliter, ki se ga sicer kmet po pravici boji rabiti, nam bo ravno letos izvrstno služil. Tudi se nam bo dobro plačal. Le primerjajmo cene za krmo, kakor so bile nekdanj, z današnjimi, ki pa se bodo gotovo še zvišale. Predno pa rabimo čilski soliter, moramo grude, ki se najdejo mogoče v njem, raztočiti in potem približno tako debele kakor je koruza, potrositi na travo ko je suha. Na joho računimo 60 kg, na hektar pa en meterski stot naenkrat in sicer se to naj zgodi kakor hitro je mogoče. Kupi se čilski soliter najbolje s pomočjo podružnične kmetijske družbe in zadrug; na ta način se dobi mnogo ceneje in dobi ga lahko tudi oni, ki se sedaj ravno nima denarja, ki pa ga bo plačal v jeseni s tem, kar bo dobil za sadje in vino. Dalje moramo posvetiti raznim odpadkom ki jih sicer, ko je dosti krme, ne porabimo, sedaj več pozornosti. Taki odpadki so letos sadne vinske tropine. Imajo približno isto redilno vrednost kot dobra zimska žitna slama, in če so nepokvarjene in pravilno krmiljene, upivajo zelo ugodno na zdravje živine. Kar se ne more skrmiti sveže, naj se shrani. Najboljše je, če posušimo tropine na zraku, ali če vlačimo sveže tropine v stare sode, ki niso več za shranjevanje pijače, v kadi in zaboje. Za sušenje rabimo mnogo prostora in če je vreme mokro, nam tropine rade splesnijo in so potem za krmljenje neprimarne. Drugo sredstvo je preprosto, ceno in se naj rabi posebno tam, kjer nimamo primerne prostora za sušenje, pač pa dovolj prazne posode. Skrbno pa moramo gledati na to, da pride do vlačitve tropin kolikor mogoče malo zraka; to se doseže s tem, da jih dobro stlačimo, zamašimo razpoke posode z ilovico in posodo skrbno in trdno zapremo. Sveže in suhe tropine lahko krmimo živini in svinjam; živini jih dajemo kot tretjino dnevne piče, svinjam pa polovico. Tudi listnate in igličaste vejice bi se naj letos kolikor mogoče krmile. Listje topole, bresta, jesena, vrbe, bukvle, lipe, jelše in lešnika, ki ga vzamemo v avgustu, ima približno isto redilno vrednost, ko senska detelja; še večjo redilno vrednost imajo vršiči, ki jih trsu prirežemo meseca avgusta. Z bakreno galico poskropljene rože in listje sicer ne škoduje živinemu telesu, pač pa vpliva zelo neugodno na mleko; zato ga bomo krmili živini, ki ne doji ali pa pred krmiljenjem oprali. Drevesno listje se lahko krmili, ali sveže, zeleno, ali pa tudi suho. Če ga hočemo sušiti, povežemo, vejevje v snope in jih potem postavimo navpično, a tako daleč narazen, da ima zrak med posamez-

nimi snopi dovolj prostora. Tudi se naj sedaj potrgajo sadnemu drevju divji poganjki; s tem dobimo krmo in tudi drevesu ustrežemo. Končno bi še opozarjali na to, da se da zrela orožje v spomladi po rezi ali tudi že med zimo primesti iz vinogradov in skrmiti. Ima sicer zelo mnogo redilnih snovi, a je zelo težko prebavno, zato ga moramo s primernimi stroji razrezati. Vinorejec Wibmer na Ptuj si je že lani kupil en tak stroj in je dosegel z njim zelo lepe uspehe. Tak stroj pa stane z vožnino in carino okoli 360 K, zato si ga mal posestnik ne more nabaviti. Isto pa dosežemo, če rožje zrežemo v reznem stroju in ga potem zmeljemo ali stolčemo s pehi. Država je sicer obljubila izdatno pomoč, a tudi sami moramo gledati na to, da bomo to veliko nevarnost kolikor mogoče brez škode za našo živinorejo odvrnili. Erhard.

Podprite preobloženo sadno drevje! — Po nekod je sadno drevje letos tako obrodilo, da se kar lomi. Osebito jablane, pa tudi hruške so preobložene. Naši kmetovalci vidijo dostikrat, kakšna nevarnost preti sadnemu drevesu, pa ne da bi pomagali! Rajši puste, da se drevo pokvari, nego da bi podložili preobložene veje s kako rogovičjo ali s kolom. Priporočamo toraj, naj se to delo, kjer je potreba, opravi. Če pride vihar bo prepozno.

Kedaj je prečistiti sadno drevje? — Najboljši čas za čiščenje sadnega drevja je v poznem poletju, ko se je sadje pobralo. Ako čistimo drevje pozimi, ne znamo dobro, katere veje naj se odstranijo in katere naj se puste, nadalje, katere veje so suhe ali na pol umrle in katere so vrste in zdrave. Sedaj se to lažje spozna. To delo drevesu nič ne škoduje. Rana, ki se napravi v avgustu ali septembru na drevesu so celo boljše zaraste. Nekatero drevje, kakor je n. pr. oreh, se ne sme niti drugače obrezovati in čistiti razun poleti. Zato priporočamo našim kmetovalcem, naj pogledajo sedaj, ko bo kaj več prostega časa, nekoliko okoli svojega sadnega drevja in naj odstranijo na njem vse one veje, ki se križajo, nadalje one, ki so se posušile ali usihajo in sploh vse, kar je drevesu odveč.

Listnica uredništva in upravnishva.

Josef Schori, Maribor: Denar sprejeli. Plačano do 1. 1. 1909. Hvala! — Jakob Mlakar, Zg. Prištova: Vprašajte pri pošti glede lista; mi posljemo list redno vsaki petek. — Anton Beline Bračna vas: Dovoljeno do 1. 9. 1908. — A. K. G. št. 1074: Plačano do 1. 9. 1908. — M. Valentinitsch Beljak: Plačano do 1. 4. 1909. Hvala! — J. M. 2702, Vresnice: List se redno odpošilja. Vprašajte pri pošti. — Uršaj Jos. 3413: Kakor zgoraj.

Loterijske številke.

Gradec, dne 8. avgusta: 14, 9, 50, 42, 45.
Trst, dne 14. avgusta: 65, 75, 86, 19, 23.

Opozarjamo svoje cenjene čitatelje na firmo Hans Konrad, prva fabrika ur in c. k. dvorni liferant v Bruxu št. 227 na Češkem. Priporočamo fabrikate te firme najtopleje. Izvrstno blago! Dokaz temu, da je firma z zlatimi in srebrnimi ter cesarskim orlem odlikovana. Firma ima tudi v inozemstvu dobro ime in eksportira na vse kraje sveta. Glavni cenik z nad 3000 podobami se dobi na zahtevo zastojni in franco.

Zanimiv glavni cenik z 3000 podobami zastojni in franco pošilja vsakomur prva fabrika ur in c. k. dvorni liferant v Bruxu Hans Konrad, c. in k. dvorni liferant v Bruxu št. 1363 (Česko). Ta krasni katalog vsega natančne slike zadnjih novosti v urah, srebrnem, godbeem, usnemem, e lenem blagu in domačih predmetov itd. Nikdo ne zamudi, zahle ali ta cenik!

Nova obratna industrija, kakera v resnici hitro napreduje, je avstrijska parobrodna družba Austro-Amerikana v Trstu. — Ona je avstria za obiskovalce k deželni razstavi v Rio Janeiro v Braziliji (južna Amerika) od 15. junja do 7. septembra ker je naši trgovini in veliki industriji v vsaki važni to, vožno ceno 4½% znižati. — Pri glavnem zastopniku: Simon Kmetelz v Ljubljani, kolodvorska ulica šte. 26, sprejema se naznanila in prodaja volne liste za tja in nazaj z ceno K 960 — 1. razred, K 720 — 2. razred iz izborna hrano in pristno pijačo, zdravilnic, zdravila itd. to je vsakemu na razpolago. — Potovanje lahko se nastopi mesečno enkrat z enoletno veljavo voznega lista. — Prodajajo se tudi za kratke zabave takrekoče zdravilne in krepišne vojnje od Trsta na Patras, Palermo, Ne pel in nazaj vožni list, in sicer K 250 — 1. razred, K 150 — 1. razred, vozi se s taitimi parniki, kateri vozijo proti in od New Yorka, New Orleans itd.; ori te pri liki je mogoče si ogledati znane lepe kraje n. pr. Promosko, Grško, Italijansko, Špansko itd. kar je obudovanja vredno. — Parniki so po napovednem sistemu in sicer: z dvema vrenicama, brezlični brzojav, termotank, telemotor, električna razsvetljava in zračenje, kopalnica in naprej zgrajeni, torej se najtopleje priporoča.

Pridni viničar

z 5—6 delavskimi ljudmi se pod zelo ugodnimi pogoji na nekem sadnem in vinogradniškem posestvu eno uro od Maribora sprejme. Ponudbe upravnishvu lista. 603

Oženjeni majer

katerega žena bi zamogla oskrbeti svinje, se sprejme. Vpraša se pri g. Max Straschill, prodajalna žganja v Ptuj. 606